

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
Łagiewniki Wielkie

NA LATA 2008-2014

SPIS TREŚCI

1. Charakterystyka miejscowości3
2. Inwentaryzacja zasobów miejscowości.....5
3. Analiza SWOT.....8
4. Wizja rozwoju miejscowości – opis planowanych działań.....7

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

1. Ogólny zarys

Łagiewniki Wielkie to miejscowość położona na terenie województwa śląskie, w powiecie lublinieckim, w gminie Pawonków. Powierzchnia Sołectwa wynosi 1088ha. Obecnie liczba mieszkańców wynosi 652 osoby. Charakterystyczne jest, że duża część zabudowanych posesji jest wzajemnie znacznie oddalona od siebie, jedynie w centrum wsi występuje spójna zabudowa. Łagiewniki Wielkie składają się obecnie z następujących dzielnic: Pietrychowe, Wieski-Dębina, Nowe, Grabina, Kolonia, Ameryka, Wieś-centrum. W centrum wsi umiejscowione są budynki publicznego przedszkola i gimnazjum, kościół, remiza OSP wraz ze świetlicą pełniącą funkcję centrum kultury, sklep spożywczy oraz bar.

Poprzez wieś przebiega droga powiatowa łącząca dwie drogi krajowe - DK46 oraz DK11. Mimo złej nawierzchni jest to jedna z lepszych dróg. Drogi gminne (ok. 20 km) są w przeważającej większości „utwardzone” żużlem lub kamieniem. Drogi gminne asfaltowe to „aż” 1 km drogi w centrum wsi. Sołectwo posiada charakter rolniczy, jakkolwiek zgodnie z ogólnymi trendami charakter ten zmienia się w kierunku rolniczo-robotniczego. Na terenie wsi funkcjonuje również kilka prywatnych firm i warsztatów rzemieślniczych.

2. Historia wsi

Nazwa „Łagiewniki Wielkie” prawdopodobnie pochodzi od tzw. łagwi, łagiewek, czyli naczyń z drewna, skóry lub gliny, służących do przechowywania lub przenoszenia napoi, a wyrabianych przez mieszkańców tej miejscowości. W łagwiach wyrabiano także sód i piwo, dlatego też „Łagiewnik” – to rzemieślnik. Często piwowar, który w łagwiach wyrabiał piwo.

34

Pierwsza wzmianka o Łagiewnikach Wielkich pojawia się w KSIĘDZE UPOSAŻENÍ BISKUPSTWA WROCŁAWSKIEGO z XIV wieku w roku 1305. Przypuszcza się, że miejscowość Łagiewniki Wielkie istniała już przed 1305 rokiem, ale na kartach pergaminowych zostały zapisane dopiero w 1305 roku. W roku 1311 Łagiewniki Wielkie wzmiankowane są pod nazwą Lawegnig, niektóre źródła podają też nazwę Lagefnik.

Niewiele można powiedzieć o życiu ówczesnych mieszkańców Łagiewnik Wielkich, oprócz wyrabiania „łagwi”, ludność tych terenów zajmowała się rolnictwem, leśnictwem, bartnictwem. Uprawiano głównie owies i żyto, ze względu na kiepską jakość.

W okresie średniowiecznym główny trzon ludności stanowili kmiecie, tzn. pełnorolni gospodarze, obowiązani jednakże, z racji feudalnej zależności, do określonych świadczeń na rzecz pana (właściciela).

W 1327 roku zdecydowana większość książąt śląskich, pod naciskiem króla czeskiego Jana Luksemburczyka uznała się lennikami Korony Czeskiej. Stąd też wpływy czeskie na Śląsku lublinieckim i nazwa odnotowana w księgach ślubnych z 1600 roku w Pawonkowie – Łagiewniki Dupne – (z j. czeskiego „dupne” znaczy wielkie).

Protokół wizytacyjny Biskupów Wrocławskich z dnia 17 Września 1679 roku wspomina o kościele filialnym w Łagiewnikach Wielkich nazywając je Lagewnik.

W 1741 roku król pruski Fryderyk II zajął cały Śląsk. W tymże roku odnotowano w Księgach Ślubnych w Pawonkowie nazwę Gross Lagewnik.

W Polsce. Powstałej w 1922 roku przetłumaczono nazwę Gross Lagewnik na Łagiewniki Wielkie, i tak jest do dziś.

II. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SOŁECTWA

1. Zasoby przyrodnicze

Analizując zasoby naszej wsi można stwierdzić, że największe znaczenie ma rolniczy charakter oraz środowisko przyrodnicze miejscowości. Wokół Łagiewnik Wielkich znajdują się wiele terenów zalesionych, bogatych w grzyby i owoce leśne. Zamieszkuje je również wiele gatunków dzikich zwierząt na co dzień widocznych na polach i w lasach. Przeważa płaskie ukształtowanie terenu z niewielkimi wzniesieniami i obniżeniami. W centrum sołectwa znajdują się piękny park dębowy, wcześniej należący do gminy, obecnie w rękach prywatnych. Rolniczy charakter oraz duża ilość lasów powodują, że na terenie sołectwa istnieje wiele dróg polnych (gminnych i prywatnych), które mogłyby zostać dostosowane do standardu ścieżek rowerowych i spacerowych. Dodatkowo zasoby przyrodnicze oraz rolnictwo tworzą warunki sprzyjające agroturystyce.

2. Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura społeczna

W zakresie dziedzictwa kulturowego należy wymienić dworek wraz z przyległymi zabudowaniami i parkiem będący własnością prywatną. Cały kompleks jest obiektem zabytkowym i podlega nadzorowi konserwatora zabytków.

Po za tym na terenie miejscowości znajdują się przydrożne krzyże i kapliczki:

- krzyż drewniany przy ulicy Nowej – przed wojną w tym miejscu była kapliczka, która została zniszczona przez Niemców. Od 1993 roku w miejscu tym stoi krzyż drewniany,
- krzyż drewniany przy ulicy Rolnej – postawiony pod koniec XIX wieku z inicjatywy dwóch mieszkanki dzielnicy Grabina
- krzyż murowany przy drodze do sąsiedniej wsi Lubecko – krzyż został postawiony w tym miejscu w 1921 roku.

- kaplica św. Józefa przy kościele parafialnym – grobowiec ostatniego właściciela majątku dworskiego zmarłego w 1927 roku.

Do publicznych zasobów materialnych sołectwa, będących własnością Gminy Pawonków, należą:

- budynek gimnazjum wraz z placem parkingowym
- budynek przedszkola
- budynek remizy wraz ze świetlicą – centrum kultury (w remoncie)
- boisko piłkarskie
- drogi i ścieżki - gminne i powiatowe

Po za tym sołectwo posiada kościół wraz z budynkiem parafii. Obiekty te są własnością Kościoła Rzymsko-Katolickiego.

3. Gospodarka i infrastruktura techniczna

Większość mieszkańców zajmuje się uprawą roli, gleby należą do średnio urodzajnych, większość gruntów jest klasy IV. Głównymi uprawami są: zboża, kukurydza, użytki zielone.

Na terenie sołectwa swoją działalność prowadzi zakład stolarski, warsztat samochodowy, firma transportowa oraz zakład usługowo-budowlany.

Sołectwo uzbrojone jest w sieć energetyczną, wodociagową oraz telefoniczną. Występuje również „szczątkowe” oświetlenie uliczne w postaci kilku lamp drogowych w ważniejszych punktach miejscowości.

4. Kapitał społeczny i ludzki

Na terenie sołectwa działają następujące organizacje i jednostki:

- Publiczne Gimnazjum, do którego uczęszcza młodzież z całej gminy
- Publiczne Przedszkole, do którego uczęszczają dzieci z naszej miejscowości,

- Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej, należąca do Krajowego Systemy Ratowniczo-Gaśniczego, założona już w 1917 roku,
- Ludowy Klub Sportowy „Płomień Łagiewniki Wielkie”, uczestniczący w rozgrywkach piłkarskich rozgrywanych w ramach OZPN,
- Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Łagiewniki Wielkie, nowo powstała organizacja pozarządowa, oczekująca na rejestrację w Sądzie Administracyjnym,
- Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. św. Jana Chrzciciela
- parafialna Caritas

III. Analiza SWOT

58

SILNE STRONY

- korzystne walory przyrodnicze i krajobrazowe
- rolniczy charakter miejscowości
- liczne drogi i ścieżki w polu i w lasach
- tereny pod turystykę konną, rowerową, pieszą
- dogodne warunki do tworzenia gospodarstw agroturystycznych
- działania aktywizujące społeczność lokalną
- aktywność rady sołeckiej, sołtysa i mieszkańców
- potencjał społeczny – praca społeczna ludności, maszyny i urządzenia rolnicze i budowlane
- dostęp do Internetu
- teren czysty ekologicznie

SŁABE STRONY

- brak centrum kulturalnego z powodu złego stanu technicznego świetlicy przy remizie OSP
- mały procent osób z wyższym i średnim wykształceniem
- posesje oddalone od siebie
- brak kanalizacji
- mała liczba utwardzonych dróg
- brak chodników i poboczy
- brak właściwego oświetlenia ulicznego
- słaba infrastruktura – brak szatni klubowej przy boisku, brak zaplecza techniczno-samitarnego do organizowania większych imprez

<p>SZANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> • odrestaurowanie dworku wraz z pobocznymi zabudowaniami i parkiem w celach turystyczno-komercyjnych (własność prywatna) • bliskość aglomeracji śląskiej • wzrastające zapotrzebowanie społeczne na usługi - rozwój małej przedsiębiorczości • programy ochrony środowiska – program ograniczenia niskiej emisji, itp. • fundusze krajowe i europejskie • dobra współpraca z urzędem gminy 	<p>ZAGROŻENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmniejszająca się liczba mieszkańców • migracja zarobkowa i migracja do miast • niski przyrost naturalny • duże bezrobocie • zagrożenie ze strony osób z marginesu społecznego • słaba komunikacja autobusowa • niewłaściwa polityka gminy, województwa, rządu • likwidacja gimnazjum - zmniejszenie kapitału społecznego • dalsza dewastacja dworku wraz z pobocznymi zabudowaniami i parkami
--	---

Analiza SWOT – podsumowanie

Z analizy SWOT wynika, że największą szansą i najpilniejszą potrzebą dla rozwoju kultury, właściwego funkcjonowania społeczności sołeckiej i wzmocnienia więzi społecznych jest wyremontowanie sali świetlicy przy remizie OSP i dostosowanie jej wnętrza i wyposażenia na potrzeby ośrodka kulturalno-informacyjno-rekreacyjnego.

Aby zrealizować zamierzone cele, należy skupić się na pozyskiwaniu środków finansowych z funduszy krajowych i europejskich. Startując w konkursach, uczestnicząc w programach z zakresu ochrony środowiska można pozyskać środki na polepszenie infrastruktury oraz na stworzenie dogodnych warunków do prowadzenia agroturystyki.

Kolejnymi szansami dla sołectwa są: odrestaurowanie dworku wraz z
pobocznymi zabudowaniami i parkiem w celach turystyczno-komercyjnych
(własność prywatna), bliskość aglomeracji śląskiej oraz wykorzystanie
finansowego wsparcia z funduszy krajowych i europejskich.

W przypadku odrestaurowania dworku znacznie wzrosłaby wartość
sołectwa w zakresie dziedzictwa kulturowego oraz walorów przyrodniczych.
Jednocześnie działalność turystyczno-komercyjna przyczyniłaby się do
zmniejszenia bezrobocia oraz wzrostu zamożności sołectkiej społeczności.

Odnosnie zagrożeń należy zwrócić szczególną uwagę na szeroko
występującą migrację zarobkową połączona z migracją do miast oraz niski
przyrost naturalny. Zmniejszająca się liczba młodych mieszkańców,
emigracja ludzi wykształconych do miast może być przyczyną słabszego
rozwoju sołectwa.

IV. Wizja rozwoju miejscowości – opis planowanych zadań

1. Projekty i cele projektów

NAZWA PROJEKTU	CELE PROJEKTU
PROJEKT I REMONT I WYPOSAŻENIE CENTRUM KULTURALNEGO I INFORMACYJNEGO W BUDYNKU PRZY REMIZIE OSP WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM PRZYLEGŁEGO TERENU	<ul style="list-style-type: none">- przygotowanie obiektu wielofunkcyjnego, ogólnodostępnego, jako centrum kulturalno-informacyjno-rekreacyjnego- stworzenie warunków do przeprowadzenia imprez i spotkań: dożynki wiejskie, dożynki gminne, jubileusze OSP i LKS, odpusty, festyny, spotkania integracyjne dla dzieci, młodzieży i dorosłych, zebrania wiejskie, strażackie i inne, występy przedszkolaków, dzień matki, babci, itp.,- miejsce na świetlicę środowiskową – zajęcia pozalekcyjne, zajęcia resocjalizacyjne, zajęcia rehabilitacyjne- miejsce na salę komputerową z dostępem do Internetu- miejsce rozgrywania zawodów sportowych: szachy, brydż, szkat, tenis stołowy- miejsce zabaw i uroczystości: zabawy wiejskie, uroczystości rodzinne, spotkania klasowe, itp.- utwardzenie placu przed Centrum Kultury i Informacji w budynku przy remizie OSP- podniesienie bezpieczeństwa i komfortu osób korzystających z placu oraz z Centrum Kultury i Informacji- podniesienie atrakcyjności Centrum Kultury i Informacji- poprawa estetyki miejscowości
PROJEKT II BUDOWA SZATNI SPORTOWEJ WRAZ Z ZAPLECZEM TECHNICZNO- SANITARNYM ORAZ Z POSZERZENIEM OBSZARU WOKÓŁ BOISKA	<ul style="list-style-type: none">- zapewnienie warunków na odpowiednim poziomie do uprawiania sportu- propagowanie i promocja sportu oraz zdrowego trybu życia- stworzenie zaplecza techniczno-sanitarnego niezbędnego do przeprowadzania dużych imprez, np. dożynki gminne (z wykorzystaniem namiotu), turniej o puchar wójta gminy, okrągłe jubileusze, itp.- zwiększenie bezpieczeństwa zawodników poprzez poszerzenie terenu bezpośrednio poza murawą boiska- zapewnienie większego komfortu kibiców
PROJEKT III OŚWIETLENIE ULIC	<ul style="list-style-type: none">- zapewnienie bezpieczeństwa na drogach i ulicach po zmierzchu- podniesienie komfortu życia mieszkańców

<p>PROJEKT IV UPORZĄDKOWANIE TERENU PO BYŁYCH STAWACH</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa bezpieczeństwa mieszkańców wsi, szczególnie dzieci - poprawa estetyki miejscowości - uzyskanie dodatkowego miejsca do zagospodarowania - skwery, parkingi, itp.
<p>PROJEKT V WYKONANIE ŚCIEŻEK ROWEROWYCH W RAMACH PROGRAMÓW LGD „SPICHLERZ GÓRNEGO ŚLĄSKA”</p>	<ul style="list-style-type: none"> - stworzenie, ulepszenie, infrastruktury dla celów turystyki kolarskiej, konnej, motorowej itp. - podniesienie standardów bezpieczeństwa użytkowników dróg i ścieżek - wsparcie, uatrakcyjnienie agroturystyki - realizacja planów i zamierzeń LGD „Spichlerz Górnego Śląska”
<p>PROJEKT VI WYKONANIE CHODNIKÓW WZDŁUŻ DROGI POWIATOWEJ ORAZ DRÓG ŁĄCZĄCYCH ISTOTNE OBIEKTY W CENTRUM SOŁECTWA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie bezpieczeństwa pieszym poruszającym się wzdłuż drogi powiatowej, w szczególności dzieciom - zapewnienie właściwego poziomu komfortu w komunikacji pomiędzy najbardziej istotnymi obiektami w centrum sołectwa
<p>PROJEKT VII BUDOWA OGÓLNODOSTĘPNEGO PLACU ZABAW</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie miejsca do zabawy dla dzieci - zwiększenie bezpieczeństwa bawiących się dzieci - promocja aktywnego trybu spędzania czasu na świeżym powietrzu - zapewnienie właściwego rozwoju psycho-fizycznego dzieci
<p>PROJEKT VIII PARKINGI NA TERENIE SOŁECTWA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie bezpieczeństwa i komfortu mieszkańców i osób przyjezdnych, - podniesienie atrakcyjności miejscowości - ułatwienia komunikacyjne
<p>PROJEKT IX UTWARDZENIE DRÓG</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa bezpieczeństwa na drogach - pełna dostępność dróg, niezależnie od pogody - podniesienie komfortu jazdy
<p>PROJEKT X ZAGOSPODAROWANIE SKWERÓW I TERENÓW ZIELONYCH</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa estetyki miejscowości - miejsca do odpoczynku, rekreacji i zabawy - podniesienie atrakcyjności miejscowości - poprawa bezpieczeństwa dzieci i młodzieży

2. Harmonogram, koszt i źródła finansowania planowanych zadań

NAZWA PROJEKTU	Harmonogram	Szacowany koszt	Źródła finanse.
PROJEKT I REMONT I WYPOSAŻENIE CENTRUM KULTURALNEGO I INFOMRACYJNEGO W BUDYNKU PRZY REMIZIE OSP WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM PRZYLEGŁEGO TERENU	2008-2009	400 000	- PROW - środki gminne - środki własne – wkład własny
PROJEKT II BUDOWA SZATNI SPORTOWEJ WRAZ Z ZAPLECZEM TECHNICZNO- SANITARNYM ORAZ Z POSZERZENIEM OBSZARU WOKÓŁ BOISKA	2009-2010	300 000	- środki zewnętrzne, fundusze europejskie - środki gminne - środki własne (wkład własny)
PROJEKT III OŚWIETLENIE ULIC	2010-2012	100 000	- środki gminne - środki starostwa powiatu - fundusze europejskie
PROJEKT IV UPORZĄDKOWANIE TERENU PO BYŁYCH STAWACH	2009	30 000	- środki gminne - środki własne - środki z funduszków ochrony środowiska - środki unijne
PROJEKT V WYKONANIE ŚCIEŻEK ROWEROWYCH W	2009-2011	100 000	- środki zewnętrzne - środki gminne

RAMACH PROGRAMÓW LGD „SPICHLERZ GÓRNEGO ŚLĄSKA”			
PROJEKT VI WYKONANIE CHODNIKÓW WZDŁUŻ DROGI POWIATOWEJ ORAZ DRÓG ŁĄCZĄCYCH ISTOTNE OBIEKTY W CENTRUM SOŁECTWA	2010-2011	100 000	- środki własne - środki gminne
PROJEKT VII BUDOWA OGÓLNODOSTĘPNEGO PLACU ZABAW	2012	300 000	- środki gminne - środki własne - fundusze Europejskie - środki starostwa powiatu
PROJEKT VIII PARKINGI NA TERENIE SOŁECTWA	2014	100 000	- środki gminne - środki własne - fundusze europejskie
PROJEKT IX UTWARDZENIE DRÓG	2009-2014	2 000 000	- środki gminne - środki własne - fundusze Europejskie - środki starostwa powiatu
PROJEKT X ZAGOSPODARWANIE SKWERÓW I TERENÓW ZIELONYCH	2014	50 000	- środki gminne - środki własne - fundusze europejskie

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

mgr inż. Jacek Kopyto